Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ Δ. ΧΑΤΖΙΣΚΟΥ.

Περὶ διοικητικῆς ἀστυνομίας εἰς τοὺς δήμους τῆς ἑλληνικῆς γραμμῆς, καὶ ὀργανισμοῦ εἰδικοῦ σώματος πρὸς καταδίωξιν τῆς λῃστείας.

ΧΑΤΖΙΣΚΟΣ. Ἐν ἀρχῇ τῆς συζητήσεως τοῦ ἀναγνωσθέντος χθὲς, ὡς μοῦ φαίνεται, νόμου περὶ καταδιώξεως τῆς λῃστείας, ὑπεβάλλον ἐνώπιόν σας τὰς ἰδίας τροποποιήσεις· τὴν σύστασιν διοικητικῆς ἀστυνομίας εἰς τὰς πρωτευούσας τῶν δήμων τῆς ἐλευθέρας ἑλληνικῆς γραμμῆς, τὴν κατασκευὴν στρατωνίσεως, καὶ τὴν σύστασιν καὶ ἀρμόδιον εἰδικοῦ σώματος πρὸς καταδίωξιν καὶ ἐξάλειψιν τῆς λῃστείας· ἐν τῇ συντόμῳ ἐκείνῃ ἀμιλίᾳ μου, κύριοι, ἀπεύθυνα καὶ ἔπαινον πρὸς τὸν πρωθυπουργὸν κ. Κουμουνδούρου, διότι ἔσπευσε νὰ ἄρχῃ ἀπὸ τῶν πρώτων ἔργων τοῦ ὑπουργείου του καὶ τὸ νομοσχέδιον κατὰ τῆς λῃστείας, ἐπικαλούμενον τὴν συλλογικὴν του, τὴν γνώσις του, τὴν ἱκανότητά του, καὶ τέλος προσηρμόσθη ἐν τοῖς πρακτικοῖς εἴδους διὰ λογοκρισίας τοῦ κ. Κουμουνδούρου, ὁ ὁποῖος συνελάβετο ὡς πρόεδρος τῆς κυβερνήσεως ὅπως καταρτισθῇ αὐτὸς ὁ νόμος ἔσον εἶναι δυνατὸν ἀδιαφόρως τελειότερος καὶ ἀποτελεσματικώτερος. Ἐν μιᾷ τῶν ἐπομένων συνεδριάσεων τῆς Βουλῆς ὁ κ. πρωθυπουργὸς μᾶς ἐκάλεσε τὴν τροπολογίαν τὴν ὁποίαν ἐκαταθέσαμεν πρὸ ὀλίγου, ἵνα ἱκανοποιήσῃ πληρέστατα τὴν σχετικὴν ἰδικήν μου τροπολογίαν, τουτέστι περὶ καταστάσεως στρατωνίσεως, καὶ ἐπομένως δὲν ἔχω παρὰ νὰ ὑποστηρίξω καὶ ἀναπτύξω τὰς δύο ἄλλας τροπολογίας. Εἰς πρὸς τὴν πρώτην διὰ τῆς συστάσεως τῆς διοικητικῆς ἀστυνομίας εἰς τὰς πρωτευούσας τῶν δήμων τῆς ἑλληνικῆς γραμμῆς συγκεντρούται, κύριοι, εἶναι ἡ διοίκησις τῆς καταδιώξεως καὶ ἐξαφανίσεως τῆς λῃστείας εἰς τὴν ἐξοχήν, ἵνα εἶναι καὶ ἡ ἀρμοδιωτέρα διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὸν πολίτην κατὰ πάσης ἐπιθέσεως κακοῦργων καὶ αἰθερίων· συγκεντρούται εἰς ἡ διοίκησις εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν τὸ ὁποῖον κατὰ τὸ καταστατικόν τῶν ὑπουργείων εἶναι καὶ τὸ ἀρμόδιον καὶ τὸ ἔχον τὸ καθῆκον νὰ μεριμνᾷ περὶ τῆς δημοσίας ἀσφαλείας καὶ τὸ ὁποῖον ἔχει συνάμα καὶ τὸν εἰδικόν. Διὰ τῆς συστάσεως τῆς διοικητικῆς ἀστυνομίας καθ' ὅλην τὴν ἑλληνικὴν γραμμὴν ἀπαλλάσσονται, ἀφαιροῦνται τὰ ἀστυνομικὰ καθήκοντα ἀπὸ τοὺς ἐπιτετραμμένους τὴν καταδίωξιν τῆς λῃστείας, οἵτινες, κύριοι, ἂς τὰ ὀνομάσωμεν, τὸ ἐξωτερικὸν ἀστυφύλακες, στρατιῶται, καταδιωκτικοί, καταπιστευτικοί, κατοχυρωτικοί, καὶ ἐνίοτε πρὸς ὅλεθρον τῆς δημοσίας ἀσφαλείας· διὰ τῆς συστάσεως τῆς διοικητικῆς ἀστυνομίας εἰς τὰ ὅρια τοῦ κράτους καινοποιεῖται, κύριοι, ἡ ἀστυνομικὴ καταδίωξις, ἥτις εἶναι ἡ πρώτη ἀφετηρία· ἀστυνομικῶς καταδιώκεται πάντοτε ἡ λῃστεία καὶ ἐκεῖθεν ἀρχεται ἡ καθίωξις αὐτῆς· καινοποιεῖται λέγω ἡ ἀστυνομία δι' ἐργάνων μονίμων, ἅτινα θὰ ἦναι εἰς κατάστασιν νὰ γνωρίζωσι τὸν φωλεὸν τῶν λῃστῶν, τοὺς τροφοδότας αὐτῶν, καὶ τὰς σχέσεις των, καὶ ἅτινα θὰ ἦναι εἰς κατάστασιν ὡς ἐκ τῶν γειτονικῶν σχέσεών των νὰ γνωρίζωσι καὶ τὰς μελετωμένας κινήσεις τῶν λῃστῶν ἐκ τῆς ὁλομελοῦς χώρας. Οἱ γείτονες ἡμῶν κατοικοῦσι διαπαλαιόμενοι καθ' ἡμῶν, ἀλλ' ἡμεῖς δὲν τοὺς κατακρίνομεν· ἡμεῖς λέγομεν μὲν ἀλήθειαν καὶ ἡ ἀλήθεια εἶναι, ὅτι ἡ φωλεὰ τῶν λῃστῶν, τὰ φυτώρια τῶν κακῶν τῆς λῃστείας εἶναι τὰ ὁλομελῆ σύνορα. Τέλος πάντων διὰ τῆς συστάσεως τῆς διοικητικῆς ἀστυνομίας εἰς τὴν ἑλληνικὴν γραμμὴν ἄλλων ἀστυνομικῶν τῆς ἀστυνομίας εἰς τὴν ἑλληνικὴν γραμμὴν ἄλλων ἀστυνομικῶν καὶ οἱ δυστυχεῖς ἀγρόται νὰ ἐνοχλοῦνται εἰς τὰ ἔργα, ἄλλων συγχρόνως περιορισθῇ καὶ τὰ μετάβατικά καὶ ὁλοφόρωτα ἀπαλλάσσωνται εἰς τὰ κύρια τῶν καθέκαστα, τουτέστι νὰ κάμνουν χρῆσιν τοῦ ὅπλου των, καταδιώκοντες, πολεμοῦντες καὶ φονεύοντες τοὺς λῃστάς. Περὶ τῆς χρησιμότητος τῆς διοικητικῆς ἀστυνομίας εἰς τὴν ἑλληνικὴν γραμμὴν δὲν ἔχω ἀνάγκην πολλῶν λόγων διὰ νὰ σᾶς πείσω, ἔχομεν ἐν' ὄψει μας τὴν διοικητικὴν ἀστυνομίαν Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, τὴν ὁποίαν περὶ πολλοῦ ποιούμεθα καὶ εἰς τὴν ὁποίαν ἀείποτε δίδομεν συνδρομὴν καὶ σύμπραξιν, διότι ἀντιπαρίσταται εἰς τὸν ἑαυτόν καὶ ἀποστολήν της. Καὶ εἶναι ἄπορον νὰ ἔχωμεν τὴν πρωτεύουσάν μας ἐν ἀσφαλείᾳ καὶ τὰ ὅρια τῆς πρωτεύουσης, τὰ δὲ ὅρια τοῦ κράτους νὰ ἔχωμεν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν λῃστῶν καὶ εἰδέρτε, κύριοι, πῶς ὁμιλοῦμεν; ὡς νὰ ἔχωμεν μίαν μεγαλοπρεπεστάτην αὐθεντίαν μὲ ἔπαυλα πολυδάπανα καὶ ἀλλοτρία καὶ νὰ ἔχωμεν τὴν θέσιν αὐτῆς τῆς μεγαλοπρεποῦς αὐθεντίας ἀνοικτὴν, καὶ ἀλλαχόθεν εἰς τὴν τυχόντα καὶ νὰ εἰσέρχωνται νὰ περιπλανῶνται εἰς τὰ ὡραῖα ταῦτα ἔπαυλα καὶ λεηλατοῦσι λῃστῶν μεταξὺ κόγκλων ξένων, μεταξὺ πλουσίων ἐμπόρων, μεταξὺ ἐντίμων ἐμπόρων, ἐντίμων πολιτῶν, ἐπιλοιπῶν καὶ ὑπουργῶν. Διὰ τοὺς λόγους τούτους, παρακαλῶ τὴν Βουλὴν νὰ παραδεχθῇ τὴν τροπολογίαν μου ταύτην, ὅπως ἐξαφανίσωμεν ἅπαξ διὰ παντὸς τὰ ὅρια μας. Διὰ ταῦτα ἐκ τῶν ὧν εἶπα ἄνω τὴν σύστασιν τῆς διοικητικῆς ἀστυνομίας εἰς τὰς πρωτευούσας τοῦ δήμου τῆς ἑλληνικῆς γραμμῆς.

Μεταβαίνω ἤδη εἰς τὴν δευτέραν τροπολογίαν μου δηλ. τὴν σύστασιν εἰδικοῦ σώματος πρὸς καταδίωξιν τῆς λῃστείας. Ἡ δευτέρα αὕτη τροπολογία συνεστᾶται τρία τινά, τὴν τιμὴν καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ στρατοῦ μας, τὴν ἐξάρτησιν ἅπαντων τῶν ἀρμοδίων ὑπαλλήλων στρατιωτικῶν τε καὶ πολιτικῶν ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τὴν πανταχῆ ἐξάλειψιν τῆς λῃστείας ἐν τῇ διαρκεῖ ἀσφαλείᾳ τῶν ὁρίων μας. Ὁ στρατός μας, κύριοι, εἶναι σάρξ ἐκ τῆς σαρκός μας, ὁ στρατός μας πρέπει νὰ ἦναι ἱερώτατος, ὁ στρατός μας πρέπει νὰ ἦναι τὸ καύχημά μας, ὅπως εἶναι οἱ στρατοὶ τῶν ἄλλων ἐθνῶν τὸ καύχημά των. Ἀλλ' ὁ στρατός μας καταπίπτει καθ' ἑκάστην καὶ ἐπομένως δὲν δύναται νὰ ἔχῃ τὴν ἐπιθυμητὴν παρ' ἡμῶν καὶ τοῦ στρατοῦ ἀξιοπρέπειάν του· ὁ στρατός μας διαμελιζόμενος εἰς ἐλάχιστα ἀποσπάσματα, περιφερόμενος εἰς τὰ δάση, εἰς τὰ ἀπόκεντρα χωρία, δὲν εὑρίσκει τροφήν, τὴν τροφὴν ἐκείνην, τὴν ὁποίαν τὸ δημόσιον πληρώνει, τὴν ὁποίαν ἐπιτρέπει τὸ δημόσιον εἰς τὸν στρατιώτην, εἰς τὸν ἀξιωματικόν, δὲν τὴν εὑρίσκει καὶ ἐπομένως ἀρπάζει τὸν κόπον τοῦ πολίτου, ἀρπάζει τὸ ἀρνί τοῦ πολίτου, ζητεῖ καλὴν τροφήν, ζητεῖ καλὸν ἄρτον, ἀγγαρεύει τὸν πολίτην εἰς τρόπον ὥστε ὁ πολίτης εὑρίσκεται μεταξὺ Σκύλλας καὶ Χαρύβδεως, ἐξ ἑνὸς μέρους πληρώνει τοὺς φόρους, ἐξ ἄλλου μέρους καταπιέζεται, δὲν ἔχει τὴν ἐλευθερίαν του ἐλεύθερον· φωνάζει ὁ πολίτης, συντρέχει τὰς φωνὰς τοῦ πολίτου ὁ πάροχος, ὁ δάσκαλος, ὁ νομάρχης, ὁ ὑπουργός. Τέλος πάντων, κύριοι βουλευταί, ἐλεύθερος ἆρα ὁ στρατὸς κάμνει κάτι τῆς ἀτάξίας; ὄχι βέβαια, καὶ ὅμως τὰ παράπονα γίνονται καὶ ὅλαι φωναὶ ὑψοῦνται κατὰ τοῦ στρατοῦ καὶ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς καὶ ἐδῶ ὁ στρατὸς κατηγορεῖται, ὅτι κατὰ μέγα μέρος ἐλεεῖ καὶ παρατρέπεται. Ἐπιθέσεις μίαν πλειονοψηφίαν, ἡ ὁποία νὰ μὴ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν τὰ συμφέροντα τοῦ ἔθνους, ὑποθέτετε μίαν μειονοψηφίαν τῆς Βουλῆς, ἡ ὁποία νὰ μὴ ἀφίνῃ διὰ ψηφίσεων καὶ ἄλλων προσκομμάτων τὴν κυβέρνησιν εἰς τὴν πρίσσαν τῶν ἔργασιῶν της· δὲν κατηγορεῖται οὔτε ἡ μειονοψηφία, οὔτε ἡ πλειονοψηφία, ἀλλὰ κατηγορεῖται ἐλεύθερος ἡ Βουλὴ καὶ γένοι κάθε βουλευτὴς τὸν διάβολον καὶ τὴν ἀξίαν νὰ ἦναι βουλευτής. Ἡ τροπολογία μου λοιπὸν σκοπὸν ἔχει νὰ περιφρουρήσῃ τὴν τιμὴν καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ στρατοῦ καὶ βεβαίως δὲν θὰ δυνηθῇ ἄλλως πως νὰ ἀπορρίψῃ τὰ παράπονα οὔτε ἡ κυβέρνησις οὔτε ἡ Βουλὴ εἰμὴ διὰ βίαιον μέτρον, τουτέστι δι' εἰδικοῦ σώματος· ὁ στρατός μας διαμελιζόμενος εἰς μικρὰ ἀποσπάσματα ἔχει καιρὸν νὰ κάμῃ τὰ γυμνάσιά του; ἐρωτῶ τὸν κ. ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, ἐὰν κάμῃ τὰ ἀναγκαῖα γυμνάσια ὁ στρατός μας καὶ ἐὰν ὁ στρατὸς ἀγύμναστος ἦναι χρήσιμος· ἔχομεν λοιπὸν παραδείγματα ξένων ἐθνῶν ἀγυμνάστων στρατῶν· ὁ στρατός μας διαμελιζόμενος εἰς διάφορα μικρὰ ἀποσπάσματα δύναται νὰ ἔχῃ πειθαρχίαν; Καὶ ἐξαίφνης τί θὰ εἴπῃ, ὅταν συναντήσῃ ὁ στρατιώτης νὰ ἦναι ἄνευ πειθαρχίας; εἶναι δύσκολον, ἢ μᾶλλον ἀδύνατον, νὰ τὸν ἐπαναφέρῃς εἰς τὴν πειθαρχίαν του. Διὰ ταῦτα λέγω, ὅτι πρέπει νὰ σκεφθῶμεν διὰ βίαιον μέτρον περὶ τῆς τιμῆς καὶ τῆς ὑπολήψεως τοῦ στρατοῦ καὶ ταῦτα δὲν γίνεται ἄλλως παρὰ διὰ τοῦ μέτρου τοῦ εἰδικοῦ σώματος, ἐπιτετραμμένου τὴν καταδίωξιν τῆς λῃστείας καὶ ἔχοντος ἄδεια καὶ τὴν εὐθύνην διότι σήμερον ποῦ θὰ δώσωμεν τὴν εὐθύνην; δὲν ἔχομεν εἰς κανὲν μέρος ἀφιερωμένον νὰ τὸν δώσωμεν εἰς τὸν στρατόν, ὄχι, εἰς τὸν νομάρχην ὄχι, εἰς τὸν ὑπουργὸν ὄχι, εἰς τὸν ἀρχηγὸν ὄχι, εἰς τὸν πολίτην ὄχι. Τίς εἶναι ὁ ὑπεύθυνος; οὐδείς βέβαια. Βλέπετε λοιπόν, ὅτι τὸ μέτρον, τὸ ὁποῖον προτείνεται τὸ νομοσχέδιον, εἰς τὸ ὁποῖον δὲν ἔφερε καὶ ἐγὼ πολλὰ ἀντίθετα, νὰ ὑπαχθῶσι οἱ στρατιῶται εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια δὲν ἐπιφέρει πρακτικὸν ἀποτέλεσμα· διότι, κύριοι, τί πταίει ἐδῶ, ἐὰν δὲν ἐφαρμόζωνται οἱ αὐστηροὶ στρατιωτικοὶ νόμοι; Οἱ δικασταί, οἵτινες εἶναι κάτι ἐκ τῆς ἀγορᾶς μας, ἐκεῖνοι οἱ ἀρχηγοί, οἱ ἀρχιστρατηγοί, ὁ ὑπουργός, καὶ πρὸ πάντων ὁ ὑπουργός, κύριοι.

Βλέπετε λοιπόν, ὅτι διὰ τοιούτου μέτρου θὰ ὠλέσωμεν, ἀντὶ νὰ ἀφελήσωμεν. [illegible] καὶ τὸν παραδεχθῶ τὴν δευτέραν τροπολογίαν μὲ τὸν παρατήρησιν, ὅτι διὰ νὰ ἐξαλειφθῇ ἡ λῃστεία καὶ διὰ νὰ ἔχωμεν διαρκῆ ἀσφάλειαν καὶ ἡσυχίαν, πρέπει νὰ λησθῶν ἀμέσως καὶ βίαιά μέτρα. Ἐπὶ τοιούτων μέτρων, κύριοι, θὰ εὑρῶμεν τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ἔθνους τὴν ἐπιφανεστάτην πολιτικὴν καὶ πολιτισμόν. Δὲν θέλει λῃστείας, λέγει τὸ ἔθνος, καὶ τὸ λέγει ἤδη διαρκῶς χρόνον ἐλεύθερον. Ὅταν λησθῶν ἀμέσως καὶ βίαιά μέτρα, εἶναι περισσότερον βέβαιον, ὅτι δὲν θὰ ὑπάρξῃ λῃστεία. Παρακαλῶ λοιπὸν τὸ ὑπουργεῖον νὰ σκεφθῇ καὶ περὶ τῆς μιᾶς καὶ περὶ τῆς ἄλλης τροπολογίας μου. Παρακαλεῖται ἡ Βουλὴ πρὸ πάντων νὰ λάβῃ ὑπὸ σπουδαίαν ἐπόψιν τὰς τροπολογίας μου ταύτας καὶ νὰ τὰς παραδεχθῇ. Εἰς εἶναι ἔτι ὁ ἰσχυρὸς ἐκεῖνος λόγος, ὁ ὁποῖος θὰ συλλάβῃ τὴν ἐν λόγῳ τροπολογίαν μου, ἡ οἰκονομία δηλονότι. Ἐνοεῖτε βεβαίως ὅτι καὶ ἐγὼ ἔχω ὑπ' ὄψιν τὴν οἰκονομίαν· ἀλλὰ δύναται νὰ ὑπάρξῃ οἰκονομία ἄνευ ἀσφαλείας; Κύριοι, ἡ ἀπόλυτος ἄρτος τοῦ πολίτου εἶναι ἡ ἀσφάλεια· ὅταν ἔχωμεν ἀσφάλειαν, ἔχομεν οἰκονομίαν, καὶ τὰ ἑπόμενα. Πάρτε, κύριοι, ἀπὸ τοῦ ὄρους τούτου, καὶ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐξάρατε γράμμα, καὶ τὴν ἀκκαλαρίαν καὶ σήμερον, ὅτι διὰ τῆς παραδοχῆς τῶν ἀναγκαίων δαπανῶν θὰ εὑρῶμεν τὴν οἰκονομίαν καὶ τὴν ἀσφάλειαν, καὶ ὅταν εὑρῶμεν τὴν ἀσφάλειαν, ἔχομεν τὴν οἰκονομίαν. Αὐτά, κύριοι, ἔκριψα ἀναγκαῖον νὰ ὑποβάλω ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, ἡ δὲ Βουλὴ ἂς ἀποφασίσῃ τὸ συμφερώτερον διὰ τὸ κράτος.

Μετὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ κ. πρωθυπουργοῦ ἀνέβη πάλιν τὸ ἔθνος ὁ κ. Χατζίσκος.

ΧΑΤΖΙΣΚΟΣ. Εὐχαριστῶ τὸν κ. πρωθυπουργὸν διὰ τὴν καλὴν ἰδέαν, τὴν ὁποίαν ἐξέφρασε καὶ ὡς πρὸς τὴν μίαν καὶ ὡς πρὸς τὴν ἄλλην τροπολογίαν. Βεβαίως, κύριοι, καὶ ἐν ὅλῳ νὰ ἐπιμείνω, θὰ ἀπορριφθῶσιν αἱ τροπολογίαι μου, ἐπομένως τί κερδίζω τίποτε. Ἐκέρδισε ὅμως, διότι ὁ κ. πρωθυπουργὸς ἐπέφερε σπουδαίας καὶ διὰ τὴν μίαν καὶ διὰ τὴν ἄλλην τροπολογίαν, καὶ ἐζήτησε τὴν ἀναβολήν, ἔκαμε δὲ ἐπομένως τὴν παρατήρησιν, ὅτι ἐγὼ εἶμαι συγκεντρωτικός, ἐνῷ ὁ κ. πρωθυπουργὸς εἶναι τοῦ ἀντιθέτου συστήματος, ἀποκεντρωτικός· καὶ, τὸ ὁμολογῶ μὲ τὸν διαφορᾶν ταύτην, ὅτι ἐγὼ, καλῶς καὶ ὁ κ. πρωθυπουργὸς, ἔχομεν καλῶς ἐνοήσει τὴν ἰδέαν, ἐγὼ μὲν τὴν συγκεντρωτικήν, ἐκεῖνος δὲ τὴν ἀποκεντρωτικήν· ἐγὼ ἔχω τὴν συγκεντρωτικὴν ἐντὸς τῶν ὅρων τοῦ πολιτεύματος, καὶ δὲν κάμνω τὸ ἔλεγχον εἰς τὸν κ. πρωθυπουργὸν, ὅτι αὐτὸς ἔχει ἐντὸς τῶν ὅρων τοῦ Συντάγματος. Ὅταν εἶδε τὸ σπουδαῖον αὐτὸ ζήτημα τότε ἕκαστος θὰ ἐκφέρῃ τὴν γνώμην του, τί συμφέρει εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸ ἀποκεντρωτικὸν σύστημα, ἢ τὸ συγκεντρωτικόν· ἐνοεῖται πάντοτε καλῶς ἐνοουμένης τῆς ἐλευθερίας· νὰ εὐχαριστήσω τὸν κ. πρωθυπουργὸν [illegible] καλὴν ἰδέαν, τὴν ὁποίαν ἐξέφρασε, κύριε κύριε τροπολογίαν [illegible] ἀφοῦ μάλιστα παραδέχθη τὴν περὶ στρατωνίσεως, καὶ [illegible] νὰ κάμῃ εἰς τὰς διευθύνσεις τὰς ὁποίας ἔδωσεν.

ΑΘΗΝΩΝ